

اورنبورغ
وباشقه شهرلرگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
يارم سنه لگی ۲ " "
اوچ آیلغی ۱ " ۲۰
بر آیلغی " ۵۰
چیت مملکتلرگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم
يارم سنه لگی ۳ صوم
اورنبورغ ژورنال
" دین و معیشت "
تیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۲ تین.

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز.

زمان تاسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه

دین و معیشت

دوامی ۹ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسیخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

بیارلیگان یازولری
اوز نازورگه اداره
اختیارلیدر. باصلهغان
یازولر کیرو قایتارلامان.
مارقه سز خطلر قبول
ایدلمی آدرس آلاماشتر وغه
۲۱ تین آلنور.
آدر یسنی آچق
یازولری اوتنله
آدر یسنز مقاله لر
درج ایدلماز.

بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه برده اولان شا کر دلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

مشایعه

الشیخ محمد مراد المکی جناب لرینگ "مشایعه حزب
الرحمن و مدافعة حزب الشیطان" نام رساله سی ننگ
۳۲۱ نچی جزئلری باصلوب چقدی.
رساله موسی بیگی طرفندن میدانه قویلغان
تاریخ ادیان مسئله سی ورحمت الهیه عمومیتی نظریه
لرینه ردیه اولو امیلله تاءلیف ایدلوب هرکم آشکارلق
صورتده یازلغان. معلوم مسئله لر برلن اعتقادی چوالغان
واو مسئله ده حقیقت نهدن عبارت ایدکنی آشلاوده
کوگلی ترده اولان تۇرکی طانیغان کشیلره بورساله فی
بورنسیخه اویلرنده توتو لازمدر.
بهالری هر جزئی ۱۵ شوره پوچته ایله ۱۷ شوره.

آراقی حقنده

هلاکت که قارشسی. (برنچی آدم)
مندرجاتی:
(خمر حرام بولماس بورون عربلر ننگ حالی و صحابه لر پیغمبر
مزننگ ایسرکله قیلورغه فوشقان معامله سی، خمر اچوچی ننگ عبادت
وتوبه سی، حلال دیب اچوچی گه مترتب بولغان حکم شرعی،
مسامانلر آراسنده خمر صاتو، آراقی ایلان فایدالنو، آراقی صاتوچی غه
حضرت عمر ننگ ایتمکان سوزی، اچکوچینگ قیامتده غی عالی، حضرت
عثمان ننگ آراقی حقنده سویله گان خطبه سی، اچوچی مسلمان لر ننگ عالی
عابله و خاتونلری، ایسرک ننگ طلاق قچقرووی و آنگا تکلیفی ایدلگان
شرعی حکملر، خمر اچوچی گه صحابه لر ننگ فر بیرماولری ایسرک ننگ
کفر سوز لرینه شریعت نظری. اچوچسرننگ، تورلی بلابلن مبتلا اولولری،
مدنی تلی خلق آراسنده اچوچی لر قیلنغان معامله لر و آنلر ننگ شاهدلق
قیله آلامولری وغیرلر...) بهاسی ۷ پوچته ایلن ۹

اینچی مرتبه ا کمال ایتلوت باصلدی

فهرست

مسئله

رمضان شریف حقنده.
احوال زماندن شکایت.
۲۰ نچی نوهر غه متعلق مسئله.

تورلی خبرلر..
خارجی خبرلر،
اورنبورغ خبرلری

I

مشتریکز عبدالرحیم طنجر ف طرفندن سواللر.
بر نچر سوال مثلا بزم روسیه ده عموما خاتونلر
حره لر در ایندی شول حره خاتونلر خانه ایچنده
ویورت ایچنده خدمت ایتک لری (دیانه ده قضا ده
واجب لازیمه می؟) بواشلاری لازم بولسه شوشی
خاتونلر قرده اوراق اشلی بچان اشلی اورمانلر ده هر
بر اشلی ایرلر برلان بر گه اشلیلار شول مذکور
خانه خار جنده اولان اشلار نیده اشله ک لری بورج
ولازیمه می لازم بولماسه خار ج اشلری ایچون ایرلری
یوم قیامتده مستول اولمازلر می؟
چونکه بو خصوصده ایرلر نك ایتکان سوزی بز
فقیر مز کونه آلمیز دیلار شول عذر لری عنداللهه
مقبول اولور می؟

ایکنچی سوال مثلا بوقاریده دیدیکمز کیی خاتون
نلریمز خانه ایچنده اولسون یورت ایچنده اولسون
خارجده اولسون هیچ آبر ماسز هر اشلی ایرلر
برلان اشلیلار نه قدر ایری زوج اشلاسه خاتونده
شول قدر اشلی ایندی بو خاتون شوشی یورتک شول
قدر خدمت ایندکن صونک فهم قاصر مز چه بو خاتون
نك حق و حصه سی بو یورنده بواغان کبک بوله ایندی
بو یوله ایسه بعضی شرعا واجب اولغان عمل لر خاتون
نك ذمه سینده واجب بولیمه می مثلا یورت لرنده
بش آلتی باش قوی حیوانی بوله قربان بیرامی

کیلسه بریل ایری قربان کسسه ایکنچی یل بو یل
من اوزیم ایچون قربان کسامده بطور غی یل سین
کسسدک سنکده قربانک وار منده ده اولسون دی آنه
شلای ایتوب خاتون قربان کسه (ایکسیده کسسه
سوز یوق) آنه شوشی خاتون نك کسدیکی قربان
واجب بولوب کتانی کنسه ایرندن کسدیکی ایچون
واجب ساقط اوله می؟

اوپونچی سوال ۱۹۱۳ سنه ۲۶ نچی نومبر «دین
و معیشت» مجله سنده خیر الله سعدی نك (۵) بشنچی
سوالنده بانقده کاسبر غه معلوم مقدار آفچه ویراسه
امام اعظم رحمه الله فاشنده درست بوله دیب جواب
ویرلش بو درست لک مطلق درست می هیچ بر آیر-
ماسی یوقه می دیب توبانده کی حدیث شریفلری
بازوب حقیقتنی آنکلاب یوم قیامت نك فور قنچندن
فور تلمق نبتی ایلن یازدم مثلا بو کاسبر افندی
البتة بر نورلی کتابت ایلن مشغول اولسه کبرک شونک
ایچون مشکات المصابیح نك باب الربوا (الفصل الاول)
نده بزیم پیتر بور غده مطبوع نسخه ده (۱) جلد ۳۳۲
صحیفه ده (عن جابر قال لعن رسول الله علیه وسلم آکل
الربوا وموكله وکاتبه وشاهدیه وقال هم سوا رواه
مسلم) بیورلش یننده شوشی مشکات شریفده شول
بابده (۳۳۵) صحیفه ده وعن علی انه سمع رسول الله
صلی الله علیه وسلم لعن آکل الربوا وموكله وکاتبه
ومانع الصدقة وکان ینهر عن الذوح رواه النسائی) بیور
لش یننده جامع الصغیرده باشد اوک (حرف الهزة)

ده (آكل الربوا وموكله وكاتبه وشاهداه اذا علموا ذلك والواشمة الخ ايذك صوتكده (ملعونون على لسان محمد يوم القيامة) (ن) رمزي ايله (نسائی كا) اشاره ایتمهش (عن ابن مسعود) ديب (صحه) دیمش و بونه مثل تنبيه الغافلين ده باب الربوا ده حدیث وار ایندی شوشی کامسیر افندی اوشبو حدیث شریفار ده گی (و کاتبه) کا کره می) ایشته شول اوچ مسئله عاجزیگا (كلهوا الناس على قدر عقولهم) حدیث شریفنك موجهنچه باصواب جواب اوتنوب قالامز قصور مزی عفو بیورر سنز.

اداره

۱ نچی سؤالنك جوابی : اگرده خاتون یورط ایچنده گی اشنی اشلب آشی تورغان عائله دن بولسه یا که بر تورلی آورو لی بولوب شول آورو سیبلی اشلی آلمی تورغان بولسه اول خاتونك یورط ایچنده گی اشنی اشلهوی خاتون اوستینه قضاء یو - کلده می . یعنی آنی کوچلب اشله تور که قاضی حکم ایتنه آلمی اما دیانته اول اشله خاتون اوستینه یو کله تیله در . رامنعت المرأة من الطحن والغیر ان كانت ممن لا تخدم او كان بها علة فعليه ان ياتئها بطعام مهيباء والا بان كانت ممن تخدم نفسها وتقدر على ذلك لا يجب عليه ولا يجوز لها اخذ الاجرة على ذلك اوجوبه عليها دیانته ولو شریفه لانه عليه الصلوة والسلام قسم الاعمال بین علی و فاطمه فجعل الاعمال الخارج علی علی رضی الله عنه والداخل علی فاطمه رضی الله تعالی عنها مع انها سیدة نساء العالمین) در المختار باب النفقة.

یعنی خاتون قول تیگر مانی برلن بخدای طارتوب اون یاصاودن کومچ پشرودن باش تارنسه اگر اول خاتون اول اشله می تورغان عائله دن

بولسه یا که آورو بولوب اش اشلی آلماسه آکا حاضر طعام ایکمک با کومچ کینروب بیرو ایر اوستنه لازم بوله . اگرده خاتون اوزی اشلب آشی تور - غان عائله دن بولسه آکا حاضر ایکمک بیرو ایر اوستونه لازم بولمی اول اوزی پشروب اشارغه تیوشلی بوله . یورط ایچی اش اشله گان خاتونك اول اشله گانی ایچون ایرندن اجرة (بال) الوبده درست بولمی . چونکه یورط ایچی نك اشلی خاتون شریفه بولسه ده دیانته یوزندن آنك اوستونه لاز - مدر . چونکه پیغمبر علیه السلام اوز کیاوی حضرت علی که یورطنك طشقی ایشن اوز قزی حضر فاطمه غه یورطنك ایچی اشن تقسیم قیلوب بیردی حالبو که حضرت فاطمه رضی الله عنها بتون دنیا خاتو - نلرینك شریفه سی ایدی دیمکدر .

بو عبارة که قاراغانده یورط ایچینك اشلی خاتونلر غه قضاء لازم بولماسه ده دیانته لازم مدر . اما قر اشله رینك هیچ برسی خاتونلر غه لازم تو گلدر . آلا اوزلری تیله ب اشله ماسه لر هیچ بر گناهللی بولمیلر . ایرلری کوچلب اشله تسه لار آلا اوزلری گناهللی بوله لر . اما خاتونلر اوزلرینك رضالقلری برلن قر اشله رینكده ایرلرینه بولشلق ایتسه لر قیامت کوننده اوزلری ایچون اجر و مشوبات بك کوب بولاچاغنده شبهه یوقدر . اما رضالقسز ایرلری کوچلب اشله تسه لر قیامت کوننده ایرلری مسؤل بولوب جزالرنی کور هچکلر نده شبهه یوقدر . کتب فقهیه ده خاتونلر غه قر اشلی اشله تو ایچون فقیر لکنی غدر دن صاناعان کتاب کور مدک .

۲ نچی سؤالنك جوابی : یورط ایچنده خاتونك آرتندن کیلگن . یا که میراث وهبه طریقلریله و یا خود باشقه بر طریق ایله اوز مالکی بولغان مالی بولماسه آنك ایرینه قوشیلوب اشلهوی ایرینه یاردم

واجبه قربان بولمی نافلہ قربان بولوب ثوابی
خاتونغه بوله. ایری بسای بولسه ایکنجی قربان
کیسو ایرنک ذمه سینہ واجب بوله. فقیر بولسه حاجه
اصلیه سندن ارتوب نصابقه یتگان مالی بولامسه ایرگه
بر نرسده واجب بولمی.

اگر خاتون ایرینک آبرارندهغی مالن کیسهما
ینجه ایرندن آفچه آلوب شول آفچه ایلہ قربانغه دیب
بر مال آلسده شونی قربان ایتوب کیسه اول
قربان واجب قربانندن کینته در. چونکه خاتون فقیره
بولانغه کوره آنک قربانغه دیب حیوان صانتوب
آلوی ایلہ آنک ذمه سینہ شول قربانغی کیسو واجب
بوله در.

(واما التطوع فاضیة المسافر والفقیر الذی لم
یوجد منه النذر بالتضحیة ولا شراً الاضحیة لانعدام
السبب الوجوب وشرطه. واما الذی یجب علی الفقیر
دون الغنی فالمشتری للاضحیة اذا كان المشتري فقیراً)
الفتاوی الهندیه ج ۵ صحیفه ۲۹۱ یعنی نفل قربان
مسافر کشینک کیسکان قربانی بوله هم قربان کیسو
برلن نذر اینمگان هم قربان ایچون دیب حیوان
صانتوب آلمغان فقیر کشینک قرباندر. چونکه مسافر
ایلہ آندا این فقیرده سبب وجوب هم شرط وجوب
طالبمیدر. اما فقیرگه گنه واجب بولوب بای کشینگه
واجب بولمی تورغان قربان فقیر کشینک قربانغه
دیپ صانتوب آلمان حیواندر دیمکدر.

بوعبارہ گه کوره فقیره خاتون صانتوب آلماینجه عنه
ایرینک آبرارندهغی صارغن ایرینک رخصتی ایلہ
قربانغه کیسه اول قربان نافلہ قربان بوله. اگرده
ایرینک آبرارندهغی حیوانغی کیسه اینجه ایرندن
آفچه آلوب شوکا قربانلق حیوان صانتوب آلوب شونی
قربانغه کیسه اول قربان واجب قربان بوله در.

۳ نچی سؤالنک جوابی: ۱۳ نچی سنه نک ۲۶ نچی

ایتوی ایلہ گنه خاتونغه حصه ثابت بولمیدر خاتوننک
اشله گانی ایرینه یاردمگنه بولوب ایرلی خاتونلی
ایکسی اشله و دن حاصل بولغان مال بارده ایرنکی گنه
بوله در.

(اب وابن یکتسبان فی صیعة واحدة ولم یکن
لهما مال فالکسب کلہ للاب اذا کان الابن فی عیال
الاب لیکونه معینا له الا تری انه لو غرس بشجرة
تکون للاب وكذا الحكم فی الزوجین اذا لم یکن لهما
شیء ثم اجتمع بسعیهما مال کثیرة فهی للزوج وتکون
المرأة معینة له الا اذا کان لها کسب علی حدة فهو لها
کذا فی القنیة) الفتاوی الهندیه ج ۲ صحیفه ۳۲۹.

یعنی آنا ایلہ اوغل ایکیسی بر صنعت برلن کسب
ایتسه لر باشده هیچ قایوسنده سرمایده بولورلق مال
بولامسه اوغل آنا یاننده آنا تربیه سنده آنادن آشاب
ایچوب کیونوب یوری تورغان بولسه شول
کسب برلن طالبغان مالنک بارچه سیده آتاغه بوله.
چونکه بو صورتده اوغل آتاغه یاردمچی بوله.
تناکه اوغل بر آغاچ اوتورتسه اول آغاچ
آتاغه بوله در ایدی. شولایوق بو حکم ایر برلن
خاتوننک مالاری بولامسه اوزلری ایکاوله شوب طر-
شوب کوب مال طالبسه لر اول مالر بارده ایرگه بوله
لر. خاتون ایرگه یاردمچی گنه بوله. مگر خاتوننک
اوزینه خاص (تیکو چیکو) شیکلی آیرم بولسه اول
کسبدن کیلگان فائده و مال خاتونغه بوله دیمکدر.
بو عبارة که فارغانده خاتون ایرگه نیتدر یاردم
ایتسه ده بورطالانندن آکا حصه چقیمیدر. بارلق مال
ایرینکی بوله در. بناء علیه خاتوننک اوزینه فارغان
نصابقه یتارک مالی بولامسه اول خاتوننک ذمه سینہ
قربان شیکلی نرسه لر واجب بولمیدر اگر مالندن
ایرینک مصلحتی برلن قربان کیسه اول قربان
ایرینک آبرارندهغی مالندن بولسه اول قربان

نومبر نده خير الله سعيديف نك سوالى بانقه ده كاسسپر بولوب خدمت ايتو درسته درست توگلمى ديب توگلمى. بلكه بانقه ده خدمت ايتوب شول خدمتى مقابلنده بانقه غه جينالغان پراسينت آنچه نرندن اجر آلوى درسته ربا بولمى ديب سوالى شول سوالىگه بز امام اعظم اصولينه بناء بانقه غه جينالغان پراسينت لار ايله قاتناشقان اصل صومادن اجر آلو درست ديب جواب بير گانهز. هم فتاوى هنديه دن هباره كورساتكانمز. اما بو نومبر ده ياز لغان حديثلار آلا بارده بانقه غه كاتب وشاهد بولونك درست توگلمى حقه دره بو مسئله لار نك برس ن آخر ايله صاناشدرو باراميدر.

II

تاشكندده امام لطفى الله افندى فخر الدينى طرفندن سوال.

عقاید كتابلار مزده اخلاق كتابلار مزده قبر عذابى مسئله سى طوبطلودر عقاید كتابلار مز نك منبعى البنه قرآن حديثدر حديث شاره مشكاة شريفى صحيح بخارى كى حديث كتابلار نك هر بروصنده آبروم بر باب فيلنوب ياز يلو بدر لکن قرآن كريم نك (لا يذوقون فيها الموت الا الموتة الاولى) آيه كريمه سينه قاراغانده او اوم بر گنه مرتبه بولاچق ديلار. عذاب او چون فبرده ايكنچى فات جان نك تنگه كرووى آيه كه مخالف عذاب كور سه ده راحت كور سه ده يانغز جان ووح كوره چك در، تنده اعتبار يوق خطاب جانغه عقاب ده جانغه اولاچق ديلار.

بو امر ده بز «دين و معيشت» كه مراجعت فيلوني معقول طابق جواب ياز لسه ابدى ديه تمنى ايدرز.

اداره

موافق نك بيانده كوره كافر و فاسق بولغان كشييلار

كه عذاب قبر نك بولوى اهل السنة و الجماعة فاشنده ايكى آيت ايله ثابتدر. برسى سورة المؤمن ۴۰ چى آيتى (النار يعرضون عليها غدوا وعشيا ويوم تقوم الساعة ادخلوا آل فرعون اشد العذاب) در. يعنى موسى عليه السلامه ايمان كتور مگان فرعون فرسى هر كون ايرته و كچه اوتقه عرض ايتل لار (اوط يانمه كيتروب آلارنى فور فوته لار) قيامه قايم بولعاچ فرعون قومنى قاطى عذابقه كرتيگز ديب زبانيلر غه امر بير له ديمكدر.

بو آيت جليل دن آكلانه كه فرعون قومى هر كون ايكى مرتبه اوط يانغه كيتريلوب كيتريلوب فور فوته لار. قيامت قايم بولعاچ آلار الله تعالى نك فهري فرمانى بر لار اوط نك ايچينه كرتيل لار. ديمككه آلار غه قيامت قايم بولماس بورون هر كون ايكى دفعه قاطى بولمغان عذاب بوله ايكان. قيامت قايم بولماس بورون هر كون بوله طور غان عذاب نك قبر دن باشقه برده بولوى ممكن تو گل. شولاي بولعاچ بو آيت جليله ايله كفار غه عذاب قبر ثابت بولغان بوله در.

ايكنچى آيت شولوق مؤمن سور سيبك ۱۰ چى آيتى (قالوا ربنا امتنا اثنتين و اعيبتنا اثنتين فاعترفنا بذنوبنا فهل الى خروج من سبيل) در. يعنى قيامت كوننده كافر لار ايتور لار اى بز نك ربه سن بز لارنى ايكى مرتبه اولتروب ايكى مرتبه تر گز نك بز اوز مز نك گها لار مزنى اهتراف ايتنك اقرار ايتنك. بز كه بو عذاب دن چغار غه يول يوقه «ديب ايتور لار ديمكدر.

بو آيت جليل دن آكلانه كه كافر لار اوز لار نك ايكى مرتبه اولوب ايكى مرتبه تر ياولارن منست فيلوب عذاب دن فور تيلور غه الله تعالى دن يول صور يلار. الله تعالى ده آلارنى تكذيب فيلمى. يعنى سز ايكى مرتبه اولوب ايكى مرتبه تر لهاديگز ديه سى. ديه كه

آلار نك دنيا حياتىدىن آيرىلوى ايكنچى موت بولغان بولەدر. حياتلر بىدە شولايوق ايكى بولەدرە قېرى حياتى بىر حيات بەش (قيامەت كون بولغاچ قوبىر بولوارى) ايكنچى حيات بولەدر. بو آيىب جليلە ايله دە كفارغە عذاب قىر نك بولوى ثابت بولەدر.

اكثر متناخرىن معتزله عذاب قېرى گە انكار قىلەر آلار نك دليللرى محترم لطف الله افندى يازغان سورە دخان نك ۵۴ نچى آيتى (لايندوقون فيها الموت الا الموتة الاولى) در. يعنى تقوى بولغان كشيپلر آلار جنت دە اولم آچىسى طادىپلر. مگر آلار دنيا دن كيتوشك گر اولم نك آچىسن غنە طادىغان بولالردىمكدر. دېمككە اكثر معتزلهلر بو ايت جليلە دن موت نك بىر گنە بولوبن آكلىلر.

آلارغە اهل السنة و الجماعة شولايغنە جواب بىر وب سلكوب طاشلىلر: بو آيت دە گى فيها ضميرى جنتكە قايتادر. شو حال دە آيت نك قضاسى يعنى جنت دە بولغان كشيپلر جنت دە موت كورمىلر. جنت نعمتى هيچ بروقت اوزلمى دېمك اولەدر. شولاي بولغاچ بو آيت دن ايكنچى موت نك بولماوى اصلا چقىر دىلر.

بو حقدە بىز نك اوزم نك جوابم بولايغنە: (لا يندوقون فيها الموت) بشارتى تقوا كشيپلر ايچون خاصدر. چونكە آيت نك اوست طرفندە (ان المتقين فى مقام امين) آيتى باردر. بناً عليه تقوى كشيپلر اولم آچىسن بىر گنە دفعە طادىمقلر، ايله تقوى بولماغان فاسق و كافرلر نك اولم آچىسن ايكى دفعە طادىبە اوارى لازم توگلدرد.

چونكە (موت) بار. ذوق موت (اولم نك آچىسن طادو) بار بولنر ايكى نرسەدر. هر بر اولمگە آنك آچىسن طادمق لازم توگلدرد. بو آيتە تقوى كشيپلر اولمگە آچىسن طادىسەلر دە ايكنچى اولم نك (قېرد، نرلىگاندن صوك اولگانده) آنك آچىسن

طادماسلر دېمك اولەدر. بناً عليه بو (لايندوقون) آيتى نك كفار گە عذاب قېرى نك بولماويغنە هيچ بىر دلالتى بولمىدر.

قرانگە ايمان كتر گان كشيپلر ايچون عذاب قېرى گە انكار ايتوگە اصلا اورن و امكان بولمىغان شيكالملى عموما حشر نك دە دنيا دەغى بدنمىز تنمىز قولمىز آياغمىز اغزمىز قولمىز كوزمىز نىرمىز ايله بولايغىنە انكار ايتوگە اصلا امكان يوقدر. بىس سورە سېمك ۶۰ نچى آيتى (اليوم نختم على افواههم وتكلمنا ايدىهم ونشهد ارجلهم بما كانوا يكسبون) آيتى هم فصلت سورە سېمك ۱۸ نچى (حتى اذا ما جاءها شهيد عليهم سمعهم و ابصارهم و جلودهم بما كانوا يعلمون) آيت جليلە سنى قيامت كون حشر ايتلگان قوبار لغان كشيپلر نك اغزلىرى قوللىرى آياقلىرى قوللىرى كوزلىرى نىرىلرى ايله فوبار يله چقىرىنى صراحة آب آچق صورندە ايتوب تورەدر. بولارغە انكار قرانغە انكار بولەدر.

اولمگى آيتنك معناسى: (اول كوندە (قيامت كوندە) بىز اولم آزغن كشيپلر نك اغزلىرىن پچانلر مزم. آلار نك قوللىرى بىز نك ايله سويلەشورلر آياقلىرى آلار نك دنيا دە قىلغان ياوزلقلىرى ايله شهادە بىرورلر دېمك اولديغى كىي ۲۷ نچى آيتنك دە معناسى: آزغىلر اوت قارشوسنە كىلگانك آلار نك قوللىرى كوزلىرى نىرىلرى آلار نك دنيا دە وقت آزغىلقلرى ايله شهادە بىرورلر دېمكدر.

دنيا دە وقت دە قىلغان اشار نىن شهادە بىر وچى اعضا لر البته دنيا دە بولغان اعضا لر بولمى باشقە اعضا لر بولوى ممكن توگلدرد. دنيا دە بولمىغان اعضا لر شهادە بىر وگە كورمگاننى كوردك دېمگە صلاحىنلرى يوقدر بناً عليه قران كرىم حشر نك دنيا دەغى اعضا لر ايله بولايغىنە شهادە بىر وبتە رغان بولەدر. شولاي بولغاچ عذاب كورسەدە راخت كورسەدە بالفز جان روح

کوره چک ننده اعنبار بوق خطاب جانغه عقابده جانغه اولاجق دیمک قرآن تعلیماتنه خلاف بر اعتقاد بولوب اول اعتقادده بولوپیار کلا ضلالت و آذغئلقدن بولغان کشیلار بوللار، الله تعالی جهل امت محمد علیه السلامنی آندابن آذغئلقدن اوزی صاقلاسون.

الدمزدهغنی حرمتلو رمضان شریف کیلوی منا - سبتیلله دیانتپورور مسلمان قرداشلرمزه «روزه» حقنده عاجزانه نصیحة

ای حرمتلو دین قرداشلرمز! آلدمزده مقدس رمضان آبی کبله در. الله تعالی رمضان آبن حرمتلاب دنیا و آخرة سعادتتوره بول باشچی - هدی - وحق ایله باطلنی مؤمن ایله مفاقتنی آیرا طورغان - فرقان - بولغان مقدس قرآن شریفنی ایندرگان هم مک آبدن خبرلی بولغان قدر کیچه سن شول رمضان آینده باغشلاغان و بو قدر حرمتلو آی نك حرمتی والله تعالی طرفدن باغشلانغان هدایه نعمتی شکرانه سی بر ابرنده بزله روزه فی فرض اینکان. الله تعالی نك بزله فرض اینکان هر حکمنده بیوک حکمتلر بولدی کبی بوروزده هم بیوک سر و حکمتلر باردر. نفس اماره هر وقت اوز دیگانچه بورسی و آرزو اینکان نرسه سن اوزی تیلا گان وقتده استعمال ایته سی کیله در و بومرادی نك آلدنده کیرته بولونی تلامیدر بو ایسه حیوانلقی خاصه سیدر. اما الله تعالی انساننی بتون بر یوزنده کی مغلوفاندن آرنق مکرم اینوب یارانتمش و هر نرسه دن عزیز بولغان عقل نعمتی ایله صیلامش. بو عقل سایه سنده انسان مکافی بولوب حیواندن آیرلشدر. عقلنی (نفس اماره نی

طبارغه) تشاو منزل سنده فیلمش بس عقل ایله نفس هر وقت تارتشوده بلکه دائما جهادده درلر. رسول الله حضرتلری نفس ایله جهادنی جهاد اکبر دیب آتامشدر. عقل جوهر نفیس بولقدن عالم قدسکه طارقدن انساننی حیوانلقده قالدرا طورغان پیس صفتلر دن تازارتونی تلیدر اما نفس هر وقت هواسنه میل ایتوب عقلنی ده اوزینه ایارتیمکچی بولادر شوشی جهادده عقلغه ارشاد و هدایه همده نفس اماره نی اوز ارغاینه جینا کلارگه معاونه اوچون الله تعالی شریعت وضع قیلمشدر و بو شریعتنی تبلیغ اوچون پیغمبرلر یبارمش هم کتابلر ایندرمشدر.

الله تعالی قرآن شریفده: «بزلر رسول یبارمی طوروب هیچ بر عذاب قیلور بولماقدق» دیه رسوللر کیلگان صونکنده انسانلرنک عذرلری بندکن بلد - ره در. همده: «عقل شریعت و پیغمبرلر ارشادی صونکنده ده توغری بولغه کرمای نفس اماره نك هواسنه ایارگانلرنی بولار آذغئلقدن دورت آباقلی حیوانلر کبی بلکه آلازدن ده آذغئلقدن دورت آباقلی بیان ایته در. دخی الله تعالی بزله «یا عبادی فاتقون» دیه خاص روشده خطاب ایته در اوچماهنی یعنی منگو سعاده یورتن متقیلر اوچون حاضرلادکن بیان ایته در بناء علیه بزله تقوی لك اینووکز دیگان سوزی متقرلر اوچون حاضرلنمش اوچماحقه کروگه اهلیه کسب ایتونکز دیمک بولادر. الله تعالی اوزی نك رحمتی ایله بزله یل ایله نرسنه روزه توتونی فرض اینمای اون ایکی آی اچنده بر آی غنه فرض اینکان. اون بر آی بزله حلال طعامنی تیلا گان وقتمزرده آشارغه اچارگه رخصت اینکان بو بر آیده ایندی اوز تیلا گان وقتمزرده آشامای بلکه شارع طرفدن بیلگولندنگان وقتده غنه آشاب باشقه وقتده کوکلنی الله تعالی گه هم عالم قدس که باغلاب نفسی تربیه

ايتوب گناهلردن پا کله رگه و آز غنلقندن توقتاتورغه قوشقان . و الله تعالى توبه ايتوچيلارنى هم معنوى وحسى نجسلردن پا کلانوچيلارنى سوه در " ديه بز - لرى اوزى سوه طورغان عملگه چافرغان . دخى و رلتسکن منکم امة يدعون الى الخير " ديه هر وقت پيغمبر لر صونکنده امة اجندن ايندگولک که دعوة ايتوب بخشى لق ديه تانلغان عمل ايله بيوروب منکر - سويکمسز - عمل لردن طبوچى بر فرقه بولوون فرض ايتسکان . مونه بو دعوة وانسان لرنک دينى جهندن مسعود بولولرينه حبيب و ياردمچى لک ايتيه طورغان فرقه البته علم اهلى ممتاز ذاتلر ولوازم ايهسى بولغان روحانى امام و معلم لردر و بولارنک دهونن ايرشتر و چى معترم افسيديلرده محرر لر و قلم اربابى بولغان دياتپرور اديبلر مزدر . بلکه ايتوچى لر بولور : " کون اوزون وقت هم اش اوستى اشچيلر نيچک طوتار لر " ديه انسان بر نرسه گه آرتق اميد و محبت باغلامه ، يا که بر زور قورقنچ آلدنده بواسه شول وقت هر تورلى فدائى - لکنى اختيار اينه در هم توزه درده ايمدى بزلر الله تعالى نى چن محبت ايله سوه بولساق ، يا که آنک قيامنده گى عذابن کوز آلدمزده طورغان کى اويلاساق ممکن قدر چدارغه طرشورمز . الله تعالى فرآنده آورو ايله مسافر گه عندر سببلى ايتکچى وقتقه قالدروب ادا قيلورغه رخصت ايتسکان هم روزه دن عاجز بولغان شيوخ لره عجزى دائم بولغانده فديهنى مشروع ايتسکان دخى " اوزگزننى هلاک لک که طاشلا - ماگز " ديه هلاک لک که سبب بولغان نرسه لردن طيفان . هلاک لک ملحوظ بولغان بيرده خرامنى استعمال ايتوگه رخصت ايتدکى کبى فرضنى قوبارغه ده رخصت ايتسکان . ايمدى شول عل لار اوچون يوکلى خاتون ايله بالا ايهز و چى خاتون فقهده صونکنندن قضا قبلو نيتى ايله

آچوغه رخصت ايتسگان . نيتدى اورنده رخصت ايتدکى فقه کدابلر نده ده آچق بيان ايتسگان . ايمدى اش عندر صانالامى يوقمى ؟ آخرة اوچون دنياى بتونلاى قوبارغه تيموش بولماسه ده البته دنياى کيمتوب بولسه ده آخرة عملن ادا قيلورغه کيراک . مثلا نماز او قوغانده دنيا عملى کيموتولدر اوشنداق واجب زکوة و عشر لرنى ادا قيلوده بر آز مالنى کيموته در شولايوق روزه توتقانده ده بر آز اشنى کيمتور گه کيراک . ۱۷ ساعت اش لار گه کم فرض ايتسکان ؟ مدنى مملکتلرده عادى اش وقتن سکز ساعت يوروتهار . حاضر بزم و طنده هم کوندر ايتکى ساعت يال ايتووى ايله اون ايتکى ساعت قبول ايتولدى . ايمدى بزار روزه مزغه ضرر کيلور لک بولسه شوندى دخى ايتکى ساعت کنه رمضان بتکانچى کيمتساک دنيا مزغه آزغنه ضرر بولسه ده ديتمز لک بر رکندن بيرينه کيلتر ساک نى بولور ايدى . باشقه ملت لار نه قدر بيرام ايتهار آلايده دنيا ده طورالربزلر گه قوباش چققاندىان قوباش بايوغانچى اش لار گه کم لازم ايتسکان ؟ بور و شلى اش وقتن کيمتو اوز اختيارى ايله کون کور و چيلره البته بر آيغنه ممکن در باشقه آيلارده انک اورنده آرتغراق اجتهاد ايتهار . ايمدى مسلمان بايلر نده اشلا و چيلار گه ده البته بايلرى روزه طوتار لى يثکل لک بيرو لارى تيموشدر . اگرده شولاي باردم ايتسه ار ايندگولک که باردم ايتو لارى اوچون ثوابلى بولورار هم خادم لرى فاشنده سووکلى و معترم بولورار ، اما اختيارى مسلوب بولغان کاترزان لر يا که جهنم عذابى کبى زاؤودلرده يا که شاخته لرده اشلوچى لر البته معذور لردر . روزه توتوب هلاک بولور چيلر نادر در بلکه اول صورتده هم روزه توتقاندن توگل بلکه دفعه تيرلاب صوصافان کوبى کوب صواچکاندىن يا که طاقتندن آرتق طرشقاندن بولادر . آندى اش لار

روزه سز و قندیده بولورغه مهکن در. هر تقدیر
 هلاک لک خوفی بولغان تقدیرده آچارغه رخصتدر.
 ایهدی شول هلاک لک علهسی نه یرده متحقق بولسه
 شول یرده روزنی آچو درستاسکی اوز اوزندن چغاندر.
 لکن حاضر بزم آراده روزنی اوز سنعانلر کوبره کی
 کون تون آشاب قزاروب بورتدوب نفس سیمرتوب
 کجه کبی جیتلاب یورگن آدمی لردر. کوننه دورت
 بیش مرتبه آشاب اچوب نفسن کوله گه ده تر بیه ایتمکان
 آدمی نک ۱۷ ساعت تو گل بدی ساعت نفسن طیوب
 طوروی ده آوردر. آندیلرغه فاراب عمومی فاعده
 توز لهیدر قانون و شریعت حکم لری اکثریتکه فاراب
 وضع قیلنمشدر. بعض بر افرادنک توزه آماوی یا که
 توتاش ایسکی تاو لیک آچ توروغه توزوی معتبر
 تو گلدر ایهدی عموما فاراغانده نوع بشرنک اکثری
 شوش بزم اوزون کونلرده روزه توتماق قه طاقنی
 کیله در. افریقا چولارنده، عربستان طاوولری آراسنه
 حالی کیلانگان انسان نوعی نک بزم بو جنت کبی
 آغاچی، صووی و کوله گه سی بار یرده حالی کیلووی
 بیله گولی در، آنچق رمضان نک قدسیتن، روزنک
 فرضلغن، فرض نک درجه سن بلورگه و بونی فرض
 ایتوچی بزنی یوقدن بار قیلغان، بتون وجودمزی
 عمر مز بار نچه تربیه ایتمکان هم قیامتده شواوق
 مطیع لره رحمتی کوب، عاصی لره عذابی قاتی بولغان
 قادر مختار الله تعالی حضرتلری ایدوکن فوز و نجات
 الله تعالی نک بیوروغن طوتوده، هلاک لک ایسه خلافتده
 ایدوکن چن اعتقاد ایله اعتقاد اینمک تیوش در. اگرده
 بنده شول روشلی اعتقادده بولسه آنکار واق تو بیک
 وسوسه لار و شبهه لار تاثير ایتوب آنی عملندن طوقتا
 نمیدر. بلکه اعتقادی نق، امید قوتلی کهسه لار
 هر تورلی عقیده نی فاباغن چقه سندن کیچه لار
 بو دینی اشلار ده گنه تو گل، بایکه دنیاوی اشلار ده

قوتلی عزم نقلی اعتقاد و اشانچلی امید بولسه انسان
 هر تورلی آور لقلرنی تحمل ایته، آچاققه صوسن اذغنه
 توزه «ایر لرنک همتی طاوولرنی قوتبارا» دیه بوشقه
 ایتولمگان چنلابده ایر لرنک همتی سایه سنده طاوولر
 آشا تیمر بوللر یاصادیلر، دینگز آسمندن تونیلر
 یاصاب کیچدیله حتی صوگ زمانده هواده اوچا بلنلا
 دیلر. بولارنک هر قایوسنده نیچه تورلی خطرهار
 بار ایدی لکن انسان غیر تن سوندرمادی امیدن
 کیسمادی هر تورلی مشقتلرنی یوکلاب املنه ایرشدی
 ایکیلنوب طورغانده بر نرسه ده اشلاب بولمی، فور
 قولاً، امید ضعیف لنه وقت اوزدرو اوچون آشاولر
 اچو باشقه نفسنی یوباتوردی حظوظات قه میل ایتوب
 انسان قدرلی وقتن اوزدرادر. مونه دینی وظائف
 دهده بر کمسه تگری سنه چن اوشانسه، استقبالغه زور
 امید ایله کوزن نکسه، آرتقه تابا چینگوده هلاک لک
 دیب اعتقاد ایتوب خلاص شول بالغر یوکلانگان
 وظیفه نی اوتوده دیب بلسه البته عبادة مشقتلرن کو
 نار هچک و آچلق صوسن لفقنه توزه چک هم بو وظائفنی
 اوتودن مانع بولغان نرسه لردن صافلانچق کلی
 فائده نی حاصل ایتو اوچون بعض جزئی دنیاوی فائده
 لرنی فدا ایته چک در. مونه شوندی زور امیدلر چن
 عقیده لر رمضان شریفنک قدسیت و حرمتن کو کلسه
 برکتولر سایه سنده بتون بر یوزنده کی مسلمانلر ۱۴
 نچی عصر ایندی رمضان روز سنه آرتق اهمیت
 بیروب صافلاب کیلدیله باشقه عبادت لرده بوقدر اوک
 صافلانماسالرده حاضر بزم مقدس حالنچه صافلانوب
 کیلانگان عملزده شول رمضان روز مسی غنه دیور لک
 ایهدی بو عملنی ده یوق بار تورلی سلطاوولر ایسه
 قولدن بیاروب قدسیتن یوغالتساق اول وقتده اوزو
 لی کیلانگان مقدس عملزده فالمایدر. چونکه باشقه
 عملزده نیچه تورلی عرضلر قاتشو احتمال بولسه ده

بوزده اول احتمالاً یوقدر الله تعالی ایلله بنده
 آراسنده بولغان سر عملدر شونک اوچون الله تعالی
 پیغمبر علیه السلام لسانی ایلله: «روزه یالغز بنم اوچوندر
 آنک اجر و جزاسنده یالغز بن ویره چکمن» یالغز بنم
 اوچون طعامن و شهوات نفسانیلهرن قویسار «دی
 ایدی شولای بولاج ضروره متحققه بولماغانده هیچ
 بر ساطاولر ازلنور که وروزه نی قویسارغه فتوالر
 صور انورغه حاجت یوقدر هر کمک کوکلی قاضیدر
 الله تعالی حضورنده هیچ واسطه سز کوکل وجدانی همه
 وسوسه لردن نازا بولغانی حالده نه ایلله حکم ایدر
 موتی البته هر کم اوزینگنه بلور. لکن «دیچی دینگر
 کیچوره» دیلر ایدی بزم واعظلمز هم ارباب قلملر
 مز مطبوعاتمز اهالی که رمضانک قدسیتن، روزه نک
 فضائل و منافعن تلقین ایدر تورسه لر روزه توتوچی
 لرغه زور یاردم بولوب تردد و وسوسه لر کیمه لر ایدی.
 نفس نک حیاتن اویاتنه تورغان نرسه لردن صاقلانونی
 اخطار اینسه لر ایدی روسلر ده بیوک روزه لر ی کرو
 حظوظات حیوانیه که نفسنی میل ایتدر اتورغان کانسیرت
 تیاتر و کینه اتوغراف کبیلر نی ده توققاتالر بیت بزده
 هیره آلساق یارار ایدی

امام محمد صابر الحسینی.

احوال زماندن شکایت

بزنک ترقی پرورلر علمالرنی عیبیلر هنر سز
 لکنی فقیر لکنی علمالردن کوره لر مسجدلر که منبر
 که باصوب اینکانلری باری کسب ایتمگز هنر اویر.
 نمگز هنر حرام دیب و عظیلر دیلر. حالبوکه علمالر

شونی اینکانلر: عبادت قیلنر خدانی اینکزدن
 چهار ماگز بر بر کوزه یاردم اینکز آنا آناغه استناد
 ارغه اطاعة قیلنر دیانتلی بولنر حرام اشاردن،
 کشی حقندن، زنا قیلودن طیفانلر، نماز روزه زکات
 نیچک فرض حلال کسبده هنر ده فرض دیب ایتوب
 کیلنگانلر هم حاضرده ده ایتله لر. شولای ایتوب
 دینمزی توتب کیلنگانلر اوقتهغانلر حاضر گی یازو چبار
 بارده شول سو گلش عالمالر جیمشی. اگرده آلا
 شولای اینماگان بولسه لر حاضر بز دینسز او اور
 ایدوک بز آلا رغه رحمت اوقر تورغان اورنده اعنت
 اوقیر اویلامی تیکشرمی هجوم قیللمز علمالردن
 هنر کتو اوزی آحقوق باشقه ملت ایننگه دین باشلق
 لری همانده شول دین بولنده خدمت ایتله لر. بز نک
 حاضر باشلردن نی اش چقدی؟ قایسی برلری آمر -
 یکانسکی کلیمه ده اوقب قایتوب اندن نیندی هنر ار
 کیتروب ملت نک کوزن آچدیبار؟ یا کی برر
 جیرده ملتکه فایدالی هنر مکتب لری آچدیبار می؟
 یوق. آلا رنک کوبسی دینسز لک روحی آلوب فایتد.
 یلر اسلام دینی دوشمان کوره لری اوزلری دینسز
 بولغان جیمگان باشقه لرنی دینسز ایتوب بارالر آلا
 آندن فایدالی هنر لر آلوب فایتوب هنر سز قرند -
 شلرینده هنر مکتب لری آچب هنر اویر تسه لر شونده
 فائده بولور ایدی آلا رنک قوری فکرنده نی فایدا؟
 نیهس لرنک فرانسونلرنک اشلگان اشلیمه قرغ
 جروده برده فایده یوق. آلا رنک هنرن آلوب آلا
 اشلگان نرسه نی اوزمز اشلب آلا رنک بازارنه
 باروب صانارغه کبره ک، بوقلی بارلی عذاب چیگوب
 تابقان آنچه مزنی کیم موده مننه بیروب بنر گنچه اوزمز
 اشلر که اجتهاد ایتر که کبره ک حاضر گی یاش علمالر
 آیات حدیث ایل جول کورسته لر روزه توتما سقه
 فقیرار که زکات بپردر مسکه نیندی گنه اش بولماس

دين قوشقان اشكه فارشى كېلەر. نادان خاق آنى
 بلهى حاضرگى ترقى پرورلار پېغېمبەرنىك حديث نه
 فارشى كېلەر اول حديث توگلدى اوزى نك بامگا
 ناكىن بلهى پوشكىن ناپاليون سوزى بولسه آلارى
 توغرى شونك ايچون حاضرگى باشلار دياننسلار.
 غزېته لارده آيات حريث يازلغان مقاله لار بولا شوندى
 غزېته لارنى اوقىسده صونكندن بىر فكه آلوب چغوب
 استنجا قبل. ترقى پرور لارده غزېته ايله استنجا موده
 بولوب كېتىدى. شول اشلارن بىر دياننلى مسلمان
 قاراب تورسا بوره گى پارچه پارچه اولور ايدى.
 حاضر خاتونلار غه ده كيك ريت بىروب بارالار. بيت
 لار آچق بولسون خاتون الالمى بورگان يگتار ايله
 تياتر لارده بلامه بولوب بورر گه جول كور ساته لار.
 ايرار ايله تياتر لارده ويچور كه لرده اورام لارده
 پادروچكه بوريلار. يا كه قزلىر آنا آنالارى آلدنده
 بيتبېنه آچق توگل كوكره گى آچق ساچ توزغان
 كوكره گن كىروب چيت بكت لارنى قارشى چغوب
 آلوب كېچه لارى اوزاتر غه باروب كشى كورمگان
 چيرده باشقه ادبى سزلكلارنى قىلاماسه بارى بزده
 بيت شول اشلار ترقى ايتوب بارا برسندن
 بوسى كوروب جولدن چغوب بارالار.
 آنا آنالارى شول اشلارنى كوروب تورالار بورگان
 بكت لار يده ترقى پرور قزلار يده اوقوغان، جېتمسه
 كېچه لارنى صو آرباغينه چغوب كېته لار شول اشلار اينك
 اخلافسز لار نك اشى بارده حريت بلاسى آنا آنالارى
 قزلار نه آندى حريت لار بىرو تيش توگل (ولانقر بوا
 الفوا حش ما ظهر منها وما بطن) شول آيت كرىبه
 جېتمسه كېسرىك حاضرگى باشلارده ايسمه ايكى.
 ابراهم هم شوره ياور و پاچه بورو گاج البته ابراهم
 دېر گه بولمى اور سنك ايوانى قايدا بار ساده نېتىدى
 ملت آراسنده بولسده بىر ايسم ايوان، بزده آلاى

توگل كېروسنچه اوزلرى ملت مليت ملل دېگان
 بولوب بوريلر بزده حاضر ملل اشلارده يوق ملل
 نرسه لارده بتوب بارا. بىرهم بولسه بىكشنبه مجلس
 بولسه نيكاح بولسده بىكشنبه. نيگه جمعه ايتى لار
 ايكان يلده بىر عېدىده بىر كون ايتى لارده ايكچى كونى
 صاتو ايتر گه ده چغالار بىرهم لار منى ايسلدهن چغاروب
 بارامز باشلار مجلسى بولسه يار تى قل آنا تى يار تىسى
 اور سچه ينه بىر كېمه فرانسوز چه دا بله لار، مېرسى
 دېگان بولالار فرانسوز چه جواب قايترا بله لار كېبكه
 آلب نيمس بولغاچ تاتار چه ايتر گه ده خور لانه وقت
 عربته سته بىر آدم يازا تيفليس مسلمانلار نك هالى
 آياچدى مسلمانچه سوز بله لار بار سوز لارى اور.
 سچه غنه دى قايسى بىر لار نك قزى مسلمانچه كتابنى
 اوقر غه ياراتمى اور سچه غنه اوقى دى نچك مسلمانچه
 اوقسن؟ شوننده بلمسه آنلر غه مسلمان كتابن يارا.
 توب اوقى تورغان روح بىر لمگان بزده هم تيز
 كوندن تيفليس مسلمانلار ندىن آرتده قالمش بىر ياش
 عامالار اوزن كونده روزه توتماسقه يول كورسه تهار.
 ۱۳۳۳ سنه دن بىرلى اوزن كونده روزه توتقاندىن
 برده اولب قراوب بىمگانلار روزه توتمېده بىر يلنى
 تاشكېده اورامده ياتوب اولگانلار بولدى. روزه
 توتېده اولگانلارنى يوق البته قرده اش وقتنك آشوا
 اچوده نچار بولسه آغروب قالسه يول بولسده بولور
 آلاى بولغانده اشن باشقه حاضر بزده عمومى توتماسقه
 جول ازلاب بارالار. شهرده تورغانلار غه ده يول بار
 ميكان؟ آشوا اچوده بىخشر قوياشده تورمى قايسى
 بوسى صالحن كېتمده قايسى لارى كاتتورده باى لارى
 صالحن آچ آراسنده داچه لارده بولار غه ده جول بار
 ميكان توتماسقه شولوق قريه آدم لارى فرده قوياشك
 اشلى توتماغانى بىك آز باردا توتا دېر گه بولا
 برده فرلوب اولوب بىمگانلارنى يوق. بىز نك باشلار

دينسراك اخلاقسزلق توغرسنده ترقى ايتوب بار الار
 بزده حاضر خيانتدان كشى آداودان برددتار تيميلر
 قور قغانلرى تيمورر هشتكه. اگرده شول تورمه بولماسه
 بار قداحت اشدهن قاچمپلر نيك شول تيمورر هشتكه.
 گنه مانع بوله. تورمەدن قور قغان كيك جهنمەدن ده
 قور قسالار آبدى قبيح اشلرني اشلمسلر ايدى. فرض
 عمل لرنى فيلماسقه جول از لگينچا حرام اشلرني
 اشلمسكه يول از لر گه كبرك ايدى فرض عمل لرنى
 اشلمسكه آيات حديث ايله جول كورسته لر. بز نك
 شربعتنمز عمل نك قايسى فابدايسن فرض ايتكان قايسى
 ضررلى آنى حرام ايتكان آدم نك يورا گنده نيندى
 اعتقاد بولسه اعضاسينك حر كتيده شول اعتقاد نك
 امرينه موافق رهوشده بولور بز نك ياش عامالر
 آخرن تيكشرمى يول كورستو تيموش توگل ايدى
 حاضر بز نك كوبرهك باشلر مزده دينده يوق هنرده
 يوق آچه تانبشى تاتارچه، يورش يارووپاچه
 ملتەز نك شو كونده گى احوال روحبەسنى بلكان
 علمالر بار انشاء الله اجتهاد ايترلر ديب قائم.

تاريخ حقيقيه

۲۰ نچى نومر گه متعلق مسئله

قوله ثم جعل منها زوجها ان قلت كيف عطف بضم
 مع ان خلق حوا من آدم سابق على خلقنا منه اجيب
 ثانيا ان المعطوف متعلق بمعنى واحدة فثم عاطفة عليه
 لاعلى خلقكم فمعناه خلقكم من نفس واحدة افردت
 بالابعاد ثم شفعت بزواج، جعل فى سورة زمر منفسه
 والجواب الثانى ان يكون التقدير خلقكم من نفس
 خالقت وحدها ثم جعل منها زوجها. مفاتيح الغيب منفسها
 فى سورة زمر. اما قوله تعالى ثم جعل منها زوجها
 ثم جعل منها زوجها عطف على معطوف هو صفة

لنفس اى من نفس خلقها ثم جعل منها زوجها او على
 معنى واحدة اى من نفس وحدت ثم جعل منها زوجها
 فشفعها. ارشاد العقل السليم الى مزايا كتاب الكوريم
 منفسها فى سورة الزمر.
 و ثم معطوف على معطوف هو صفة نفس مثل خلقها
 او على معنى واحدة اى من نفس وحدت ثم جعل
 منها زوجها فشفعها بها قاضى بيبضاوى منفسه.

محترم افنديلر مز بور عبار تارنى كىتابتمز دن مر ادمز
 ۲۰ نچى نومر دين و معيشت مجله مبعجله سنده بز نك
 وينه آنداغى ثم نفس كاصفة بولعان وحدت ثم كالمعطوف
 در يعنى نفس واحدة صو ك زوجه نى خلق قیلاری دیگران
 سوز بولادر اگرده مخاطبوننى خلقدن صو ك زوجه نى
 خلق قلدی ديب فهملاسه اول سفسطه عظیمه در چونكه
 آلاى بولسه آنامز حوانى اهل مكته نى خلق قیلغاندن
 صو ك خلق قیلسه كرك فوسين آراسه نندغى سوز
 اوشبولاردر اوشبو فوسين آراسندهغى عبارة اوز نك
 قصور اولدیغى كى مداولیده قواعد نحویه گه موافق
 بولماسه كرك دیگرانسنز. بز اولا بوسوزلرنى یاز ماقمز
 بیکینی نك بوسوزینه علمالر نه ایتورلر ایر كاندیب
 یازغى ایدك. كلامكز آنك سوزن توجهده توگل یا كه
 تنقیده توگل بز نك مستوامز بولمغان سوز گه تنقید
 قیلغانسنز عجب اول تنقید كزده جرح مجرد كيك كور نه
 والا نیندای قواعد نحویه گه موافق بولمغان، موضعن
 بیان قیلورغه كرك وهم اوتنه مز بیان قیلو كز بز نك
 حمزه حضرت شیکلملى رساله چغار آلماسافده در اینهمز
 قدرى غير موافق ديب مظهر بولغان اور نلارن یاز
 غالغانمز لیکن سز لرنك شوشى روشلى عادتار كز دن
 خوفا یازوب یبار مدك وهم مذکور رساله طبع قیلنغاچ
 بر مر نسخه الارغه ار ادهمز بار شاید بز نك در ایتهمز
 دن ازید اور نلار بده بار در ديب خوش فى امان لله تعالى.
 استرلى باشى عالى خالقه ایدابولف.

اداره

محترم خليفه حضرت تار ينيك مقاله لاري كو بسنجه اوفكه لي بوله لار. بوبز گه بك او كغاييسز بوله. چونكه كم بولاسه بولاسون مقاله صاحبيك يازغانلرينه كوئل طولوب يتهاسه آني ايتوب كورسه توب يازماينجه اوتكار و اول مقاله نى بتمامه تصديق قىلو بوله. اداره نيك اوز ينيك كوئلى تولمغان بر مقاله نى تصديق ايتوب ميدانغه چغا روى البته بو ممكن توگلدنر. بذا عليه اداره اوز ينيك كوئلى تولمغان بى كورستور گه مجبور بوله. كورستدبسه مونه شوشندى اوفكه لار بوله.

۲۰ نچى عدد مجله ده خليفه حضرت مقاله سنده گى كوئل تولمغان بى نى قوسين آراسنه آلوب كوئل تولمغاننى يعنى عبارته ده قصور ايتوب قواعد نجويه گه ده رعايه قىلنمغانلقنى بيان ايتكان ايدك. شول عبارته نوز هته چك اورنده خليفه حضرت تارى بز گه اوفكه قبله قصورنى بيان قىلو كز دى. حالبوكه خليفه حضرت تار ينيك در ايتى اول قصورنى طابارلق هم نوزه تور لك ايديكى بز نيك فاشمزد ده يقينى ايدى. ۲۰ نچى نومبر ده خليفه حضرت تارى (آنده غى ثم نفسكه صفة بولغان وحدتكه معطوفدر) دى بوسوز خليفه حضرت تارى كېسى بيوك عالم كشيگه قصوردر چونكه (ثم) معطوف توگل حروف عاطفه دندر. ايكنچى نفسكه صفة بولغان نرسه مصدر صيغه سيل وحده توگل اسم فاعل صيغه سيل (واحد) در.

او چونچى محترم خليفه حضرت تارى يازغان وكوچر گان عبارهار نيك هر قايوسنده (ثم جعل) جمله سنى معنى واحده گه معطوف ديمشار ديمككه واحده نيك اوزينه عطف ده استعمال بار. بز نيك سوز مز شوگا اشاره ايدى. دورتنچى خليفه حضرت تارى (ثم جعل) جمله سنى واحده كه عطف ايتسكاج بويله معنا بير هدر: (يعنى نفس واحده دن صوك زوجنى خلق قىلدى ديگان

سوز بولادر) دى. حالبوكه بولاي معنا بير لسه جمله عبار سنده گى (فان قلت كيف عطف بتم مع ان خلق حوا من آدم سابق على حلقنا منه) ديب اعتراضه هيچ جواب چقى. همانده اول اعتراض كىلوب قالا. بذا عليه محترم خليفه كوچر گان عبارهار گه فارا غانده آيت كريمه گه فسقه چه بير گانده بويله معنا بيرر گه تيوشلى: (الله تعالى سزنى آندن زوجه خلق قىلنغان بر نفس دن خلق ايتدى) اوزون ايتوب معنا بير لسه بويله بيرر گه تيوشلى: (الله تعالى سزنى بر نفس دن خلق ايتدى اول نفس شونداين بر نفسدر كه الله تعالى اول نفسنى خلق ايتكان دن صوك آندن زوجه سنى ده خلق ايتكان ايدى.

بولاي معنى بير گانكه مذكور اعتراضه اورن قالمى. فقط خليفه حضرت تار ينيك ده بلكه مرادى شوشيدنر. ليكن آنك عبارته سى بولارنى افاده ايتنه آلميدنر. يا كه بز محترم خليفه حضرت تار ينيك عبارته سنى فهمه ز قاصر بولغانغه كوره آكلى آلمى تور غانمزدنر. بولار يازودن مقصود خليفه حضرت تارى نيك اوز ينيك (بيان قىلو كز) ديگان امرينه امثالدر. باشقه عرض بوقدر. والله على مانقول وكيل.

تورلى خبرلر

مفتى لك مسئله سى

«دين و معيشت» مجله سبنيك ۲۲ نچى عددنده علماء لرمز طرفنده يازلنغان ايكى مكنوبده مفتى لك مسئله سندن بحث ايدلگان مقاله لرنى اوقب بزده اوز آرا شوشى حقه بر قدر ملاحظه لار يوروتدك. مفتى بولغان ذات نيك دينلى - ايمانى نك علوم دينه دن خبردار - اولووى بر بز مچمه توگل بتون اهل اسلامچه

مطوب بر اش بولورغه تبوش. شولایوق اوزقولى
 آستینه قاراغان اماملر نكده دینی تربیه لرینه تاثير
 ایتهدای صاحب دیانت اولماقلى ضروردره
 ذاتا بو حقه ادارهك اوز فکری - یعنی مفتی لك
 حقه فکر آلتشو بزم اش توگل حکومت نك خاص
 بر اش دبلوی، توب توغری بر سوز بولورغه
 كرك. *بعضی دینداران...*
 اگر ملت نك طاوشی اعتبار ایدله ایکان اول
 حقه مقاله لر یسازوب توگل، خصوصی دایره لر دن
 حکومت که مراجعت ایتوب احوال دینه من اقتضاسنچه
 فلان کشی مفتی بولسون ایدی دبه رجاده اولنماق
 لازمدر.

دینی توغرسنده ابرکن بوللرنی ولتومی بولماعان
 حریت لرنی تعقیب ایدوچی لر مفتی اولسه لر حکومت
 اوچونده ملت اوچونده فایده امید ایتهر که اورن
 کورنمی. دینه اعتبار ایتمگان کشی لر کبرك نیندی
 اشده بولسون لر دینگده حکومتکده اطاعه بابنده
 شول حریت میزانی ایله ازجه وچان بولالار.
 بونی حکومت اوزیده بزدن اولرک اولغان
 بولورغه تبوش محرم صفا اخوند بزم یاقندن طانش
 کشیمز توگل اول حقه ادارهك اول کشی لر
 ایکسیك یاراماسلق توگل "جهل سینه قارابقنه سوبیلیمز.
 اما عنایت الله قاضی حضرتلری دین و آثا عاید اشار-
 دن حقه خبردار اولدیغی کوبلره معلوم اولغان کی
 بزمجه ده شوشلای دیب تیقن ایدله بوندن باشقه لر
 حقه غرتهدارده خبرلر کورلسه ده اول ذاتلر نك
 بعضیلری دین که اعتبار سز، بعضیلری عائل جهنبله
 ملت کوزنك اعتبار سز اولدیغندن وقایسی برلری ده
 دیانت که دایر اعتبار ایدر لك خدمتار کورساته
 آلمدیغندن مفتی لك اوزمنه معقول کشیلر دیب
 بولمی. دبدکه زچه و بعض محرر لر اولادغینه کوره

ملت طاوشی اعتبار ایدلر گانده دینلی کشی لر که بو
 حقه تیک توروب اوتکارر که یارامی. اویسازد
 اخوندلری شهر اماملری بوگلا لایق حرکانلرده بو.
 لغورغه تبوش ایدی. قاضیلر حقه غمی مساهله مزده
 یئار لك بولدی. حریه غیر مشروعه اهللر دن روحانی
 مؤسسسلر نی تازارتویو املک بر تیندك ده خدمت مز تبه آمادی.
 بوندن صوگ خدای تعالی هر منصب ته اوزینه مناسب
 کشی لر تقدیم ایدر که درد وحرمان بیرسون ایدی

امام مگلی علی
 امام ومدرس عطاء الله

اوفاده

میتزله شهر تده امام ومدرس اسماعیل افندی
 ۱۹۱۴ نچی یل ۲۷ نچی سمنتابرده ۵۰ نچی نومرلی
 راپورط بلهن محکمه شرعیه که توباننده گی ره شده
 سوال بیرگان «دو حاونوی صوبر انیه طرفندن ایر
 بلهن خاتون آراسنده بولغان دعوانی تیکشرو اش
 تابشر اغان امامغه یراق یرلرده بولغان شاهد لرنی
 چافر توب کیترمیچه نورلری طرفغان محله نك امامی
 آشاغنه جواب آلو یاربمی شولایوق دعواچیلر نك ده
 برسی یر افده بولغان تقدیرده شول طورغان بیرنده
 گی محله نك امامی آرفلی جواب آلو یارارمی؟
 محکمه شرعیه ۱۹۱۵ نچی یل ۶ نچی ایبوننده گی
 ریز الوتسیه سی بلهن موگلا اوشبو روشده جواب
 بیرگان «او او. ص. نك ۲۷۰ نچی ماده سینه بناء
 محکمه شرعیه طرفندن ایر بلهن ختونی آراسنده
 بولغان تیکشرو وارثلر آراسنده مال بولو اش
 یا که شونك کی باشقه بره اش تابشر اغان اماملر-
 لرغه شاهدلر یا که دعواچیلر دن براسی یراق یرده
 بولسه لر آلردن جواب آلو اوچون چاقروب کیترو
 حاجت توگل اوزلری طورغان یرده گی محله اما-
 ملری آشاغنده آلردن جواب آلورلی یاری فقط

بولار نك جو ابلرى شول جواب آلفان امامنك امضا. سي هم مهرى بلهن تاء كيد اينلگان نغو تولغان بولوى شرطدر. اگر مذکور امامنك مهرى بولماسه شول بيرده گى سبلسكى استاراستانك مهرى بلهن تاء كيد اينلگان بواورغه تيوشليدر.

رئيس وظيفه من او ته و چى : قاضى كاپكايى .

قاضيلر : مامليف . اورمانف .

استول نامالنيگى عارشرينين .

طورمش

اشتراك

I

معتبر دين و معيشت مجله سر نك ۲۲ نچى نوميرنده مفتى لك حقنده اولامش محترم محمدعلى وسليم گراى افنديلر نك مقاله سنه اشتراك ايدوب محترم عنايت الله قاضى ايله صفا مخدوم لر نك مفتى لك كه بحق مستحق ايدكلرينى تاء كيد ايدمه من. بزم اورسكى اطرافى علماسى نك كوبره گى ده شو. شى فكرده ايديلر (اورسكى علماسى توگل) .

عبدالله المعاضى

II

مفتى لك مسئله سنه ۲۲ نچى نومير (دين و معيشت) مجله سنه ايكى امام افنديلر طرفندن يازلغان مقاله ار گه چن كوگلدن اشتراك اينتم . هم اطرافم زده اولان امامارده شول فكرده لره. يعنى مفتى لك گه قاضى ميرزا عنايت الله قابقايى فى حضر تارينى ازهر جهت مناسب طابامز و طابالار. (دين و معيشت) فكر نچه مفتى تعيين قباو حكومت وظيفه منى بولماسه ده اول حقده مسلمانلر نك مشروع طلبار بده اعتبار سن قالماسه كرك هر بر ديانتپرور

مسلمان بو حقده تيك باتماسقه كرك ايدى . يعنى مفتى لك كه ديانتپرور علمادن بولغان بر كشنى تعيين قيدرنى مقام عائدندن صور ارغه وشونى صور اواسبابنه تيزدن كرشور گه بك وقت يتكان ايندى (تيمرنى فزو ونده صوغالار) مقالى فحو اسنچه اول اشنى تيز توتارغه تيوش ديب بيله من. (ليس للانسان الا ما سعى) فحو اى منيفنچه طرشوب قاراغانده بلكه مقصودچه بر اش حاصل بولور ايدى. ديوب اور نبورغ غوبيرناسى هم اويازى نيژنوى آجورناى استانيتسه چيسنا كاواسكى پاسبولقه ده امام و آخوند سليمان با كرف .

خارجى خبرلر

عمومى ياوروپا صوغشى .

صوغشى وقتده صوغش نك بارشى آرتق جدى له شكائى يوق . بزنك عسكرلر غاليتسيه دن چغوب بتكاج گيرمان لرده آرتق آلفه كيلور گه قورقه لار. آفستربه عسكرلر بزنك كوبسى قارپاطدن ايتالباغه قارشى حدود گه اوزاتلغان غه آلارده ده آرتق جدبت كورنمى . فرانسيه گيرمانيه صوغش صف لار بده تدرىج بر. لن گنه صوغشه لار. گيرمانلر ريفاغه فلو طارلين بياروب عسكرلارين ريفه كورفز لار بيه توشورر كه طرشقان لار ايدى . آندده آرتق موفقيت قازانه آله اديلر . شوندى و بنداوانغه باروب شوندى يوق بر امل

مسلمان بولغان آغاي انيلر گه آنده چغوب آيق باشنى ايسرك گه صالحوب خولايغانلق ايتو البته مناسب اش تو گل در. شولايوق عفتلى عايللر گه ده طوغاي كبي عامه نك آباق استينه چغوب ياطقاندىن طنچر هق اور نغه چغوب ياطو آرتغر هق بولور ايدى.

طوغايك نورلى كشي بولا، خاتون قزار غه طوغايغه چغوب ياطو مناسب اش بولغان كبي آلارنى، ايرلر نك طاشلاب يور و بده عائل گه كوب او كهايسز لقلر كيترر گه بول آچا.

قارغالى

قارغالى شهر نده مالوچنى آرتيل آچو حقتده تپوشلى تشبثى كورله باشلاغان. باشلاب يور وچى لر واق بورچ اشلىرى نك اينسپيكتورى ايلان زيمسكى اغرانوم هده واق بورچ جمعيتى تيره سنده يور وچى لردر.

بولار نك مالوچنى آرتيل آچودن مقصودارى بالا لرا چون حفظ صحت كه مناسب روشك سوت حاضر له و خلق آراسينده سوت وماى كسپن آلفه يبارو ويولغه سالودر.

اداره مرگه شوشى خبرنى نهينوچى شول اشنى وجودكه چعاررغه بوروگان كشيبلره تشكر ايدوب قارغالى ده بولاچق بو اشنى تبريك ايدو، واش باشينه آتلى و مناسب كشيبلر قوبلسه بو اش شهبه سز ترقى اينه چك در، دى.

ايلان عسكر توشرر گه ماناشقان لر آنده ده خبرلى نتيجه لر كوره آلغان ديبلر.

دينگزه انگليز لرنك بر نيچه صوغش پر اخود - لرى باطر لودن باشقه شولايوق انگليز نيمس آراسنك بولغان صوغش نكده آرتق جدى بولماوين كورساته. قافقاز حدودنده صوك وقت لرده نورك لر گير مانبه اصولى بران صوغشه باشلاغان لرايدى. بز نك عسكر لر طرفندن آطلغان پولهميت لر آلار نكده كوئكن قايتاروب بوكونلرده آنده هم آرتق جديت بولغانن بلدره.

چناق قلعه صوغش لرى ده بر هفته بويته قزو دوام ايتوب هر ايكى يافده اعتبارغه آلور لاق موقفيت بولماغاچ هر ايكى طرف (توركيه اتفاقچى لر طرفى) اوز پازيتسيه لرينه اور نلاشقان لر، خبرى صوغشى خبرلرده كورندى.

ايتاليا آفستريه آراسنده بولغان صوغش هنوز واق مصادمه اردنگنه عبارة بولوب توره.

نيمس لر

صوغشى خبرلره قاراغانده نيمس لر خولم غوبير - نه سينه تجاوز باصى باشلاغان لر. نيمس لرده عسكرى قورال بنكرو مسئلسى چيتنل شكانگه لوخشى آلار اولگيچ، طوبنى حسابسز اطمى باشلاغان ديبلر.

اورنبورغ خبرلىرى

طوغايدو

بر نيچه كشي امضاسيل، طوغايدو بعض بر ياشلر نك عفتلى عائللر تيره سنده تپوش سز، ايمان و حياءغه مناسب بولغان سوزر ايلان دخل ايتوب كيتكانلر ين و عائللرى بالغز فالغانده شولوق خولايغانلر دن اورته لگانلرن باز ال

Дозволено военной цензурой.

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى عسيف .

Издатель Мухамедвалий Хусановъ

محررى فيض خان داودوف

Отвѣтственный Редакторъ Ф. Даутовъ.

Тип. журнала „Динъ ва Магичетъ“ Оренбургъ